

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

(2)
B, E

A MEZŐGAZDASÁGI SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLÁK SZEREPE ÉS FEJLESZTÉSE X

LÁCS MIHÁLY dr.

GAZDASÁGFEJLESZTÉS ÉS ISKOLAPOLITIKA

A harmadik ötéves terv és az új gazdasági mechanizmus gazdasági célkitűzései az általános közoktatáspolitiká homlokterébe állították a szakmunkásképző iskolák korszerűsítését és a szakközépiskolák rendszerének kiépítését. Az iskolareform végrehajtásában a figyelem — a felsőfokú oktatás fejlesztése és korszerűsítése után — a közép- és alsófokú szakiskolák felé fordult.

Az általános iskolákból 1967-ben kikerült ifjúságnak már 43%-a szakmunkásiskolákban, további 17%-a szakközépiskolákban és technikumokban tanult tovább. Évente közel 100 000 általános iskolát végzett fiatal iratkozik be különböző szakiskolákba.

A szakmai oktatás kiterjesztése és a különböző termelési és szolgáltatási ágazatok szakmunkaerő-igénye új szakiskolák létesítését és a régiéket bővítését, korszerűsítését tette szükségessé. Új szakmák és új szakoktatási ágak keletkeztek, mint pl. a mezőgazdasági szakmunkásképzés és ennek iskolahálózata.

A szakoktatás fejlesztésének ilyen mozgalmas időszakában rendkívül fontos politikai és népgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy az *iskolapolitika összhangban legyen a gazdaságfejlesztés célkitűzéseivel*, közelebbről a gazdaságfejlesztés munkaerő-követelményeivel. *A gazdasági érdek* abban jelentkezik, hogy a termelőüzemek jól képzett, gazdaságilag hasznos munkaerőt várnak az iskoláktól, a *politikai érdek* pedig abban, hogy az iskolából kikerülő fiatalok megtalálják a helyüket és boldogulásukat a termelésben. A szakiskolában tanulók személyes, egzisztenciális érdeke közvetlenül kapcsolódik a társadalom gazdasági érdekeivel. Méltán mondja a szülő, ha gyermeke befejezte a szakiskolát: „kenyeret adtam a kezébe”, „embert neveltem a társadalomnak”.

A szakiskolával szemben jelentkező képzési igény *nem statikus* jellegű. A szakiskola a munkakörök belső tartalmának változásai között, a termelőeszközök és a termelési technológiák fejlődési folyamatában szolgálja a népgazdaság érdekeit. Nem képezhet elavult termelőeszközökre, túlhaladott

technológiára. Működése ebben az esetben értelmét vesztené, erkölcsileg gyorsan elavulna.

A szakiskola az emberformálás bonyolultabb feladatait végzi, mint a közismereteket oktató általános iskola vagy gimnázium. Vele szemben az általános közoktatási követelményeken túl konkrét formában gazdasági igények is jelentkeznek.

Ezért van nagy jelentősége annak, hogy a maga környezetében minden egyes szakiskola társadalmi és gazdasági létjogosultságát *előre gondosan* megvizsgálják, és feladatait az adott környezet gazdaságfejlesztési terveivel egyeztessék.

A mezőgazdasági szakmunkásképzés iskolahálózatának kiépítésénél tapasztaltuk, hogy a gazdasági szükségletek milyen gondos számbavételére, az egyes körzetek, termelő tájak igényeinek milyen részletes felmérésére van szükség, hogy reálisan meghatározhassuk egy-egy iskola rendeltetését.

Olyan iskolatípusok kialakítására kellett törekedni, melyek aránylag rövid időn belül közvetlenül éreztetik hatásukat a termelésre és a változó termelési módszerek között is megállják helyüket.

A mezőgazdaság fejlesztési terveinek és a szakoktatás iskolapolitikájának ismételt egyeztetésével el tudtuk kerülni a nagyobb tévedéseket és az elhamarkodott beruházásokat. Öt-hat év alatt sikerült olyan iskolahálózatot kialakítani, amely már eddigi működésével is figyelemre méltó eredményeket produkált. A termelés jelenlegi színvonala elképzelhetetlen lenne a mintegy 80 000 mezőgazdasági szakmunkás és a 100 000-et is meghaladó betanított munkás nélkül, akiket ezek az iskolák a mezőgazdaságnak adtak. A mezőgazdasági szakmunkásképző iskolahálózat jelenleg 58 önálló egységből áll, évente 18 000 fiatal képzésére és 6000 ifjú szakmunkás kibocsátására képes. Tantestületeiben mintegy 700 szakember dolgozik.

Ez az iskolahálózat azonban *még további fejlesztésre szorul*. Meg kell valósítani kiegészítő beruházásaikat és korszerűsíteni kell felszerelésüket. Hatékonyságuk növelésének kulcskérdése a gyakorlati oktatás megoldása, a gyakorlati képzés anyagi bázisának és kapcsolatrendszerének megteremtése.

AZ ISKOLA KAPCSOLATAI GAZDASÁGI KÖRNYEZETÉVEL

Tapasztalataink szerint egy mezőgazdasági szakiskola sorsa nem pusztán azon múlik, hogy a létesítésekor meghozott döntések helyesek voltak-e. Tartós megmaradását, fejlődését, alkalmazkodóképességét magának kell kiverekednie. Ezt az új gazdasági mechanizmus körülményei között csak úgy tudja elérni, ha *öntevékenyen bekapcsolódik gazdasági környezetének életébe*, ha működésének lényegét a termelőüzemek igényeinek kielégítésében látja és nem az öncélú oktatásban.

Minden mezőgazdasági szakmunkásképző iskolának — ha fenn akar maradni — előbb-utóbb el kell jutnia odáig, hogy *fejlődését, hatásfokának növe-*

lését az
lyeknek
kat kel
irányít

Má
társada
lensége
ered le
technik

Az
követve
iskola.

A t
a szak
nyos m

—
kapcsol
és anya

—
az isko
anyagi

A r
megtero

—
kijelölt

—
ságok á

Min
működ
önműk
fejleszt

A r
olyan á
és dolgo

be okta
sultság

Ez
—
—
—
—

lését azok a helyi energiák, gazdasági érdekek és szükségletek táplálják, amelyeknek kielégítésére létrehozták. Ennek érdekében funkcionális kapcsolatokat kell kiépítenie a környező termelőüzemekkel és ezek területi gazdaság-irányító szervezeteivel.

Más kapcsolatokra is szüksége van, pl. a lakossághoz, a párt-, állami és társadalmi szervezetekhez fűződő kapcsolatokra. De legveszedelmesebb ellensége a környezetétől való gazdasági elszigetelődés. Rendszerint ebből ered lemaradása a gyakorlatban már alkalmazott, fejlettebb termelési technikától.

Az iskola ennek a veszélynek mindig ki van téve, mert belső hajlamait követve a katedrát igyekszik tevékenységének központjába helyezni minden iskola. A szakiskolának ez ellen állandóan küzdenie kell.

A tevékeny és alkotó funkcionális kapcsolatok érdekében *meg kell adni a szakiskola számára az öntevékenység szervezeti, hatásköri lehetőségeit*. Bizonyos mértékig az oktatás keretein kívül is

— meg kell engedni olyan kölcsönös érdekeltségen alapuló gazdasági kapcsolatokat, amelyek lehetővé teszik az iskolánál felhalmozódott szellemi és anyagi erők szélesebb körű érvényesülését a termelésben is;

— szervezetenként lehetővé kell tenni az érdekelt gazdaságok beleszólását az iskola működésébe, továbbá az erkölcsi és szakmai támogatáson felül anyagi hozzájárulásait is

A mezőgazdasági szakiskolák és a gazdaságok szervezeti kapcsolatainak megteremtésére már eddig is történtek intézkedések. Ide sorolhatók

— a *gyakorlati oktatás* formái (a gyakorlati képzés nagyobb része erre kijelölt gazdaságokban és termelőszövetkezetekben folyik);

— a *tanulószerződés* intézménye (a szakmunkásképző iskolák a gazdaságok által szerződötetett tanulókkal népesülnek be).

Mindezek azonban csak kezdeti lépések. Még nem sikerült az együttműködésnek olyan állandó és tevékeny mechanizmusát létrehozni, amely önműködően, a megkívánt határfokon szolgálná a mezőgazdasági termelés fejlesztését.

A mezőgazdasági szakmunkásképző iskolák körzeteiben ma is számos olyan állami gazdaság, termelőszövetkezet található, amelynek szakvezetői és dolgozói nem ismerik közelebbről az iskola feladatait, nem veszik igénybe oktatási szolgálatait, közömbösek iránta, vagy éppen tagadják létjogosultságukat.

Ez a helyzet *nehézségeket támaszt*

- az iskola benépesítésében,
- a gyakorlati oktatás megszervezésében,
- a végzett tanulók munkaköri elhelyezésében, és általában
- az iskola korszerű és hatékony működésében.

A PÉCSVÁRADI MEZŐGAZDASÁGI SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLA ALAPÍTÁSA
ÉS JELENLEGI HELYZETE

Tanulságos nyomon követni egy mezőgazdasági szakmunkásképző iskola megalakulását, fejlődését, próbálkozásait, hogy megfeleljen az alapítói által reá ruházott feladatoknak.

Azért választottam ki erre a célra a pécsváradi iskolát, mert szakosítása szerint azokra a munkakörökre képez fiatalokat és felnőtteket, melyekben legelmaradottabb a gépesítés és leglassúbb a technika fejlődése.

Az iskola nem régi intézmény, hagyományok még nem kötik, és szívósan dolgozik létjogosultságának megalapozásán.

Az iskolát a Baranya Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága azzal a rendeltetéssel alapította, hogy a megye mezőgazdasági üzemait, főleg a termelőszövetkezeteket segítse *állattenyésztésük fejlesztésében*, szakmunkások és betanított munkások képzésével. Oktatási tevékenységét fokozatosan ki akarják terjeszteni *szaktanácsadási* szolgáltatásokra is. A Végrehajtó Bizottságnak az a szándéka, hogy az iskola Baranya megye állattenyésztésének szellemi központjává, az állattenyésztésben foglalkoztatott fizikai munkások tanulmányi bázisává fejlődjék.

Az iskolát Pécsváradra telepítették, a megye legfontosabb állattenyésztési körzetébe, ahol az egyik legnagyobb — ha nem is legkorszerűbb — állattenyésztő termelőszövetkezet működik. Az iskola központosan helyezkedik el, a megye területén minden irányból jól megközelíthető.

Pécsvárad mint járási székhely megszűnt. A felszabaduló középületek egy részét használták fel iskola céljaira. Ezekből az épületekből 2,5 millió forint ráfordítással 5 tantermes és 180 tanuló diákotthoni elhelyezésére alkalmas szakiskolát alakítottak ki. Hasonló kapacitású új iskola építése ennek az összegnek háromszorosába kerül.

A megye hagyományos állattenyésztési múltja, állatállományának nagysága és sűrűsége, a termelőszövetkezetekben a hozamok viszonylagos alacsony színvonala, a termelési technológia elmaradottsága, a magas termelési költségek mindenképpen indokolták tették, hogy az állattenyésztés fejlesztése érdekében az eddigi ideiglenes oktatási formák helyett állandó jellegű szakiskolát hozzanak létre.

A gazdaságok szakvezetőivel egyetértésben végzett számítások szerint *az állattenyésztésben dolgozó szakmunkások és betanított munkások létszámát 1980-ig 4900 főre kell emelni*, és ebből a szarvasmarha-tenyésztésben 1200, a sertés-tenyésztésben 560, a baromfityenyésztésben 400 dolgozót kell szakmunkássá kiképezni.

Az iskola végső szerepe ennek a létszámnak az utánpótlása és megfelelő szakmai szinten tartása. Az iskola kapacitását az évente 3—4%-os utánpótlás kielégítésére méretezték, vagyis évente átlag 150 fiatal szakmunkás kibocsátására.

Itt kapott ideiglenesen elhelyezést a *zöldségtermesztő* szakma is, amíg ezt a villányi kertésziskola — jelenlegi bővítésének befejezése után — át nem veszi. Emiatt a *juhtenyésztő* szakma oktatása halasztást szenved.

Az iskola benépesítési közege: egész Baranya megye, de kisebb létszámban felvesz tanulókat a szomszédos megyékből is.

Gyakorló és bemutató gazdaságai:

- szarvasmarha-tenyésztő szakon a *Szentlőrinci Technikum Tangazdasága*,
- sertés-tenyésztő szakon a *Bikali Állami Gazdaság Alsómocsoládi Üzemegysége*,
- baromfitenyésztő szakon a *Bólyi Állami Gazdaság Bári Nemesítőtelepe*,
- zöldségtermesztő szakon a *Zengőváraaljai Állami Gazdaság Szilágypusztai Üzemegysége*.

A szakelméleti tárgyakat és a szaktárgyi gyakorlatokat 11 mérnök-tanár, az üzemi gyakorlatokat pedig 2 technikus tanár tanítja. Közülük 6 mérnök állattenyésztési szakos, 4 általános mezőgazdasági mérnök, 1 kertészmérnök, 1 kertésztechnikus és 1 állattenyésztési technikus. A tantestületet közismereti és testnevelési tanárok, továbbá kollégiumi nevelő egészíti ki.

Az 1968/69. tanévben az iskola három évfolyamán 357 fiatal szakmunkásjelölt tanul 5 hónaponkénti váltással (a tanulókat tanévenként 5 hónapig az iskolában, 6 hónapig a gyakorlógazdaságban képezik).

Az iskola — a fiatalok bentlakásos rendszerű oktatása mellett — a gazdaságok üzemi szakembereinek bevonásával tömegmérétekben szervezi, irányítja és bonyolítja le az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek dolgozóinak *tanfolyamos szakmunkás- és betanítottmunkás-képzését*.

Az iskola az 1966/67. tanévben kezdte meg működését. Azóta szervezetén belül 73-an szereztek szakmunkás-oklevelet (16 baromfitenyésztő, 35 tejgazdasági, 22 szarvasmarha-tenyésztő szakon), 368 dolgozó végezte el a betanítottmunkás-tanfolyamokat (150 gépi fejő, 30 állategészségügyi, 15 takarmányelőkészítő, 58 baromfigondozó, 24 sertésgondozó, 46 borjúgondozó, 18 rét—legelőgondozó, 27 tőgazdasági munkás).

A tanulók tantermi, diákotthoni elhelyezése, étkeztetése kielégítő. A tantestület szakmai felkészültsége és összetétele az oktatás irányának megfelelő. Létszáma kiegészítésre szorul. A szaktárgyak szemléltető oktatásához és a gyakorlati képzéshez szükséges eszközök és berendezések nagyobb része azonban hiányzik. *Az iskola felszerelése nincs befejezve. Az oktató munka továbbfejlesztésének ez a legnagyobb akadálya.*

AZ ISKOLA JELENLEGI KAPCSOLATAI A GAZDASÁGOKKAL

Az iskola a már említett négy gyakorló-bemutató gazdasággal tart fenn állandó kapcsolatot, kizárólag a tanulók gyakorlati képzésére szorítkozva. Ezenkívül kapcsolatban áll a tanulókat szerződtető gazdaságokkal. Ez a kapcsolat azonban csak tanügyi, adminisztratív jellegű.

A hatékonyabb gyakorlati oktatás szervezeti formáinak keresése közben gyakran felmerül a kérdés, hogy — iskolai tangazdaság felállítása nélkül —

lehetséges-e olyan kölcsönös érdek és kapcsolat a szakiskola és az állami, termelőszövetkezeti gazdaságok között, amely alapul szolgálhat tevékenyebb együttműködésre?

A gazdaságoknak szükségük van szakmunkásokra, ezek képzését az iskolától várják, anélkül, hogy lényeges anyagi áldozatot kellene vállalniuk. Az oktatás költségeit túlnyomórészt az állam viseli. Az iskolának az az érdeke, hogy a gazdaságoktól évről évre a szükségletnek megfelelő számban iskolázhasson be tanulót, a tanfolyamokra felnőtt dolgozót. A beiskolázásért azonban egyelőre az iskola és a mezőgazdasági szakigazgatás fáradozik. Bármennyire kölcsönösök ezek az érdekek, érvényesítésükre jelenleg még az iskola (az állam) fordít nagyobb gondot és nagyobb anyagi áldozatot. *A gazdaságok* — kisebb-nagyobb adminisztratív ráhatásra — inkább csak elfogadják az iskola szakoktatási szolgáltatásait.

A megyei mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztály arra törekszik, hogy ezt az egyoldalúságot az iskola és a gazdaságok kapcsolataiban megszüntesse. Egyrészt aktívabb együttműködésre ösztönzi a gazdaságokat, másrészt az oktatással összefüggésben igyekszik a termelésre közvetlenül ható kapcsolatokat is létrehozni az iskola és a gazdaságok között. Erre nemcsak a tanulók alaposabb gyakorlati felkészítése céljából van szükség, hanem a tantestület szakmai (elméleti és gyakorlati) ismereteinek állandó felújítása érdekében is. Az iskola tantestülete csak így tud lépést tartani a termelési technika fejlődésével, csak a gazdaságok termelési gyakorlatának ismeretében képes a kor igényeinek megfelelő szinten oktatni.

A KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI

A pécsváradi iskola számára a tantervi feladatokon belül a következő lehetőségek kínálkoznak az együttműködés kiszélesítésére és aktivizálására:

a) Mindkét félre nézve hasznosnak látszana, ha az iskola *szaktanárai* — a közgyűlés beleegyezésével — teljes felelősséggel segíthetnék a pécsváradi termelőszövetkezet egész állattenyésztésének vagy egyik állattenyésztési ágának szakirányítását, a *tanulók* pedig a termelőszövetkezet állattenyésztési munkáiban vehetnének részt.

b) A takarmányozástan oktatásának keretében az iskola a Baranya Megyei Takarmányvizsgáló Laboratóriummal együttműködve — kisebb kapacitású laboratóriumában — *takarmányvizsgálatot* végezhetne a termelőszövetkezetek részére továbbá elkészíthetné egy-egy ezt igénylő termelőszövetkezet részére a *havi takarmányozási előirányzatokat*, és a tanárok a tanulók közreműködésével figyelemmel kísérhetnék az előirányzatok helyességét és hatékonyságát.

c) Az iskola ne csak a falai között folyó oktatási munkával legyen előharcosa a gépi fejés bevezetésének, hanem

— vállalkozhatna a megyei *gépi fejőverseny* megszervezésére és lebonyolítására;

rendszer
technika
mint a

vetkező
egyed

d.)
laszton
borjú
tojóhá

e.)
terjeszt
szerei
2-3 t
stb. ki

f.)
dasági
szíthet
tőgygy
növelé

g.)
pével,
tási, lu

h.)
elősegít
vel, tan

E
vén a
életbe
hetnék
kenység
képzés
ségekne

Az
ilyen ka
Ezenkí
leg erre
Ne
beruház

— évenként néhány termelőszövetkezetben megvizsgálhatná a fejés rendszerét és az ottani adottságokat figyelembe véve *javaslatokat tehetne* a technológia korszerűsítésére, és *segítené* is a javaslatok megvalósítását, valamint a korszerűsítés gazdasági eredményeinek megállapítását;

— tőgykapacitásmérő fejőgéppel *vizsgálatokat* végezhetne a termelőszövetkezetek tehenészetében és e vizsgálataival adatokat szolgáltatathatna az egyedek kiselejtezéséhez.

d) Az iskola saját tanulóival — kellő előkészítés után — erre kiválasztott termelőszövetkezetekben napi műszakot tarthatna a tehenészetben, borjúnevelőben, sertésstelepen, marhahizlalásban, baromfinevelő- vagy tojóházban stb.

e) Az állattenyésztés munkáiban alkalmazható korszerű technológiák terjesztése érdekében — mint pl. a karbamidetetés, a marhahizlalás új módszerei stb. — az iskola szerződésben foglalt feltételek mellett elvállalhatná 2–3 termelőszövetkezetben a *technológiai tervek, takarmányozási receptek stb. kidolgozását*.

f) Az iskola összegyűjthetné a megye állattenyésztésében jelentős gazdasági kárt okozó tényezőkre vonatkozó tapasztalatokat, és *javaslatokat készíthetne a kiküszöbölés módszereire*. Olyan témákra gondolok, mint pl. a tőgygyulladás megelőzése és megszüntetése, vagy a tej minőségi értékének növelése.

g) *Béreltetést végezhetne* — oktatási célra beszerzendő — keltetőgéppel, és *szaktanácsokat adhatna* a legjobb baromfifajták, a korszerű tartási, hús- és tojástermelési technológiák bevezetése terén.

h) Az iskola saját végzett tanulóinak elhelyezkedése és pályakezdésük elősegítése érdekében foglalkozhatna az ifjú szakmunkások *munkaközvetítésével*, tanfolyamokon, termelési tapasztalatcseréken történő *továbbképzésével*.

E lehetőségek közül maga az iskola választhatná ki azokat, amelyek révén a legeredményesebben belekapcsolódhat a környező gazdaságok üzemi életébe és termelésébe. E kapcsolatokat később az oktatás érdekében bővíthetnék, változtathatnák. Az iskola tantestülete ezt a szélesebb körű tevékenységet az oktatás szerves részeként végezhetné. A tanulók gyakorlati képzését ehhez képest úgy kellene megszervezni, hogy a felsorolt tevékenységeknek minél több eleme kerüljön bele a gyakorlati képzés tanmenetébe.

AZ ISKOLA FELKÉSZÜLTSEGE ÉS FEJLESZTÉSI TERVEI

Az iskola ez idő szerint nincs felkészülve a termelésre közvetlenül ható ilyen kapcsolatok megvalósítására. Elsősorban a *tárgyi feltételek hiányoznak*. Ezenkívül *szervezetének és működésének jogi konstrukciója sem alkalmas* jelenleg erre.

Nem először fordul elő, hogy új iskola létesítésekor a nagyértékű alapberuházások mellett elmaradnak vagy késnek olyan járulékos beruházások,

beszerzések, amelyek az iskola teljes hatáskörű működéséhez nélkülözhetetlenek. Számos ilyen „csonka” szakiskola működik ma Magyarországon. *Talán helyesebb lett volna egyelőre kevesebb szakiskolát létrehozni, de ezeket a gyakorlati képzéshez szükséges teljes felszereléssel.*

A pécsváradi iskola felszerelését főleg az alábbi eszközökkel és berendezésekkel kellene kiegészíteni:

— gyakorlólhelyiségek, ahol szakmánként elkülönítve megvannak azok a legfontosabb gépek és berendezések, amelyek a szakma gyakorlati oktatásához és az iskolán kívüli gazdasági tevékenységhez szükségesek;

a szarvasmarha-tenyésztő szakon:

- különböző típusú korszerű fejőgépek,
- tejház teljes felszerelésével, hűtőgép, főlözögép, pasztőröző, tejszűz-gálatokhoz szükséges eszközök,
- a borjúneveléshez szükséges felszerelés,
- a takarmányozás legfontosabb gépei,
- a takarmányvizsgálatokhoz kisebb laboratórium,
- az állategészségügyi gyakorlatokhoz szükséges eszközök és anyagok;

a baromfitenyésztő szakon:

- 1 db 10 000-es keltetőgép,
 - takarmányelőkészítő gépek, önetető és önitató berendezések, állategészségügyi eszközök,
 - a tanulók gyakorlati foglalkozásokra való szállításához egy autóbusz és a gyakorlatok előkészítésével járó utazásokhoz egy személygépkocsi.
- Az iskola birtokában kell lennie mindazoknak a gépeknek, eszközöknek és anyagoknak, amelyeknek bemutatása, szerkezeti megismertetése és kezelése tantervben előírt követelmény.

Az iskolát olyan hatáskörrel kellene felruházni, hogy az oktatás keretében *szerezéses alapon szolgáltató jellegű munkát is végezhesen*. A szolgáltatások tiszta jövedelméből felszerelését a későbbiek során már maga is ki tudná egészíteni, illetve fel tudná újítani és beralapot képezhetne az oktatói kar kiegészítésére. Az elsődleges felszerelést azonban — mivel új létesítményről van szó — állami költségvetésből kell számára biztosítani.

A tantestület ez irányú törekvései összhangban vannak az állattenyésztés megyei fejlesztési terveivel. Az iskolát gyakorlatilag is a gazdaságfejlesztés szolgálatába akarják állítani.

A tervek megvalósításához azonban nemcsak felszerelt tantermekre és diákotthonra, főzőkonyhára, ebédlőre van szükségük, hanem a *gyakorlati oktatás korszerű eszközeire* is. Ezenkívül *az iskolát szervezetileg közelebb kell vinni a gazdasághoz*. A felelősséggel együtt meg kellene adni számára azt a tantervi és hatásköri lehetőséget, hogy önállóbb és a lehetőségekhez igazodó többoldalú tevékenységet fejthessen ki.

Az iskolát a megye alapította. Fenntartásáért és rendeltetésszerű működéséért a megyei tanács végrehajtó bizottsága felelős. Nincs jogi akadálya

annak,
ügyi re
ügy irá
nyészté
gazdasá
sek erej
kasképz

A
ma mé
szerei é
másik i
a mego

A
állatter
zások r
daságo
nak fell
a megy
munkás

Авт
рассмотр
На прим
практиче
ществит
необход

Die
ins Aug
landwirt
wurden
dung de
mit der
Beding

The
training
tasks als
school in
worker s
lively co
studied

annak, hogy a végrehajtó bizottság ezt az iskolát — az általános oktatás-ügyi rendelkezések keretei között — olyan irányban fejlessze, tevékenységét úgy irányítsa, feladatát úgy határozza meg, ahogyan ez a megye állattenyésztési célkitűzéseinek a legjobban megfelel. Hasznára válna egész mezőgazdasági szakoktatásunknak, ha ez az intézmény — a helyi kezdeményezések erejével — példaadó modelljévé válhatna más mezőgazdasági szakmunkásképző iskoláknak.

A mezőgazdasági szakmunkásképzés közoktatásunk legfiatalabb ága; ma még az útkeresés korszakát éli. Különösen a gyakorlati oktatás módszerei és szervezeti formái kialakulatlanok. Nem kell félni attól, ha egyik-másik iskola — esetleg a központi elképzelésektől eltérő — új úton keresi a megoldásokat.

A pécsváradi iskola próbálkozásainak lényege abban van, hogy külön állattenyésztő tangazdaság felállítása és az ezzel járó nagy összegű beruházások nélkül, részben saját oktatási eszközeivel, főleg azonban kint a gazdaságokban végzett gyakorlati tevékenységével kívánja megoldani tanulóinak felkészítését a termelésre. Ez a törekvés megérdemli a támogatást mind a megyei szakigazgatás, mind a felügyeleti szervek, de elsősorban a szakmunkásképzésben érdekelt mezőgazdasági nagyüzemek részéről.

Автор — держа перед глазами связь школ с целями развития хозяйства — занимается рассмотрением положения школ по подготовке квалифицированных рабочих, их ролью. На примере Печварадской школы он рассматривает те возможности, за счет которых практическое обучение слушателей и деятельность учительского коллектива можно осуществить при тесной, живой связи с производственной практикой. Автор перечисляет необходимые для этого условия.

Die Verbindung der Schulpolitik mit den Entwicklungszielen der Wirtschaft ins Augenmerk gezogen befasst sich der Veerfasser mit der Lage und der Rolle der landwirtschaftlichen Facharbeiterausbildungsschulen. Anhand der Schule in Pécsvárad wurden jene Möglichkeiten behandelt mit deren Verwirklichung die praktische Ausbildung der Schüler und die Tätigkeit der Lehrkörperschaft eng und in lebendiger Weise mit der Betriebspraxis verbunden wird. Darauffolgend wurden auch die dazu nötigen Bedingungen der Reihe nach erörtert.

The author is dealing with the situation and role of agricultural skilled worker training schools, taking the relatedness of school policy to economic development tasks also into consideration. Those potentialities are analyzed on the example of the school in Pécsvárad, through the realization of which the practical training of skilled worker students and the activity of the teaching staff can be achieved in a close and lively contact with farming practice. Conditions required for this purpose are also studied one after the other by the author.

Zöldségtermelés, zöldségértékesítés, gazdaságosság

A zöldségtermelés ökonómiája

(Szerkesztette: Erdei Ferenc)

Ez a könyv a **Zöldségszükséglet és zöldségtermelés** című, 1967-ben megjelent munka folytatása, befejezése. A zöldségfélék termelésének gazdaságosságát, a forgalmazás, a feldolgozás kérdéseit és két fontos zöldségféle termelésének valamennyi jelentős kérdését tárgyaló mű — az első kötettel együtt — csaknem hiánytalanul magában foglalja mindazokat a gazdasági problémákat, amelyek zöldségtermelésünkben felvetődnek. A könyv részletesen foglalkozik a zöldségtermelési munka termelékenységének alakulásával és a munkaerő-szükséglettel, a zöldségtermelés főbb termelésttechnikai kérdéseivel és azok gazdasági vetületével, a zöldségtermelés gazdaságosságával, a termékforgalmazás gazdasági és szervezési kérdéseivel, az értékesítés rendszerével, a zöldségfélék ipari feldolgozásával, a paradicsom iránti szükséglet alakulásával, a termelés szervezési kérdéseivel, valamint a paradicsom termelésének gazdaságosságával és értékesítésének rendszerével, végül a fűszerpaprika termelésének főbb gazdasági kérdéseivel.

A könyvnek külön aktualitást ad a gazdaságirányítás reformja, amelyben különösen fontossá vált kérdések a könyv fő témái; a piac, a termelés jövedelmezősége, a költségcsökkentés lehetőségei stb. A nagy érdeklődésre számot tartó munka a népgazdasági szintű problémák tárgyalása mellett igen nagy terjedelemben foglalkozik a termelés üzemi-vállalati kérdéseivel is. Ennek megfelelően az előző kötetnél jóval szélesebb olvasóréteghez szól. A termelés irányításával és tervezésével különböző szinten foglalkozó szervek, a területi tsz-szövetségek, a gazdasági szaktanácsadás, a zöldségkereskedelem és a konzervipar szakemberei, a tudomány művelői, valamint a termelészövetkezetekben és állami gazdaságokban dolgozó gyakorlati szakemberek egyaránt értékes tájékoztatást, hasznos tanácsokat lelhetnek benne.

Terjedelem: 436 o.

Ara kötve: 64,— Ft

KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ

Az
állami
A 229 g
terület
volt. M
A
adatok
kh-nak
kb. az

Az
tevéken

A GAZ

Év

196

196

196

Összes